

ДОМ ЗДРАВЉА ПИРОТ

Број 02-03-13/10

5.4. 2024 год.

ПИРОТ

Na osnovu člana 25. Statuta Doma zdravlja Pirot, Upravni odbor Doma zdravlja Pirot doneo je

ODLUKU

o usvajanju Pravilnika o pravima, obavezama i odgovornostima iz oblasti bezbednosti i zdravlja
na radu

Usvaja se Pravilnik o o pravima, obavezama i odgovornostima iz oblasti bezbednosti i zdravlja
na radu

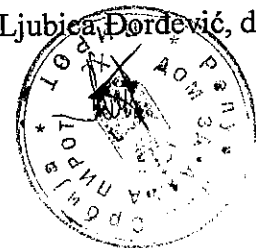
Образложење

U skladu sa članom 25. Statuta Doma zdravlja Pirot, Upravni odbor razmotrio je Pravilnik o pravima, obavezama i odgovornostima iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu u Domu zdravlja Pirot i doneo Odluku shodno iznetom u dispozitivu.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

DOM ZDRAVLJA PIROT
PREDSEDNIK UPRAVNOG ODBORA

Ljubica Đorđević, dipl.ecc

Na osnovu člana 3 i 14. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu (Sl. glasnik RS br. 35/2023) i Propisima donetim na osnovu Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu („Službeni glasnik RS”, br. 101/05, 91/15 i 113/17 – dr. zakon) člana 25. Statuta Doma zdravlja Pirot, Upravni odbor Doma zdravlja Pirot donosi:

PRAVILNIK

O PRAVIMA, OBAVEZAMA I ODGOVORNOSTIMA IZ OBLASTI BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Prava, obaveze i odgovornosti u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu, utvrđene Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu, bliže se uređuju ovim Pravilnikom i ugovorima o radu.

Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih koja nisu uređena Pravilnikom, uređuju se Zakonom o bezbednosti i zdravlja na radu, Propisima donetim na osnovu Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu („Službeni glasnik RS”, br. 101/05, 91/15 i 113/17 – dr. zakon), koji je prestao da važi, a koji nastavljaju da se primenjuju do donošenja podzakonskih akata predviđenih Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu („Službeni glasnik RS”, broj 35/2023), ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

PRAVO NA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

Član 2.

Ovim Pravilnikom o pravima, obavezama i odgovornostima iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu (u daljem tekstu: Pravilnik), uređuju se primena i unapređenje bezbednosti i zdravlja na radu kao i prava, obaveze i odgovornosti iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu lica koja učestvuju u radnim procesima, kao i lica koja se zateknu u radnoj sredini, radi sprečavanja povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom u Domu zdravlja Pirot.

Član 3.

Ovim Pravilnikom su definisana prava, obaveze i odgovornosti Doma zdravlja Pirot (u daljem tekstu: Poslodavac), odgovornog lica, neposrednih rukovodilaca, lica za bezbednost i zdravlje na radu i zaposlenih, kao i nadležnosti i mere čijom se primenom ostvaruje bezbednost i zdravlje na radu u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu i propisima donetim na osnovu tog zakona.

Član 4.

Pravo na bezbednost i zdravlje na radu imaju:

- 1) lica koja su u radnom odnosu i lica angažovana van radnog odnosa;
- 2) učenici i studenti koji se, u skladu sa zakonom, nalaze na obaveznoj profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi ili učenju kroz rad u sistemu dualnog obrazovanja;
- 3) lica koja, u skladu sa zakonom, obavljaju volontiranje;
- 4) lica koja, u skladu sa zakonom, obavljaju privremene i povremene poslove preko omladinske, odnosno studentske zadruge;
- 5) lica koja su upućena na dodatno obrazovanje i obuku po uputu nosioca poslova zapošljavanja;
- 6) lica koja učestvuju u organizovanim javnim radovima od opšteg značaja;
- 7) lica koja kod poslodavca obavljaju rad u skladu sa posebnim zakonima;
- 8) lica koja se zateknu u radnoj sredini, ako je o njihovom prisustvu upoznat poslodavac.

Bezbednost i zdravlje na radu licima iz stava 1. tač. 1), 2), 4) i 8) ovog člana obezbeđuje poslodavac, licima iz tačke 3) ovog člana organizator volontiranja, licima iz tačke 5) ovog člana obezbeđuje organizator obuke, odnosno poslodavac kod kojeg se realizuje obuka, u skladu sa zakonom, licima iz tačke 6) ovog člana organizator radova, licima iz tačke 8) ovog člana zavodi za izvršenje kazne zatvora, licima iz tačke 7) nosilac obaveze utvrđen u skladu sa posebnim zakonima.

Član 5.

Posebna prava, obaveze i mere u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu žena koje rade na radnom mestu sa povećanim rizikom koji bi mogao da im ugrozi ostvarivanje materinstva, zaposlene žene na vreme trudnoće i zaposlene koja doji dete, mladih, osoba sa invaliditetom i profesionalno obolelih, uređuju se Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu, drugim propisima i ugovorom o radu.

PREVENTIVNE MERE

Član 6.

Preventivne mere u ostvarivanju bezbednosti i zdravlja na radu obezbeđene su primenom savremenih tehničkih, ergonomskih, zdravstvenih, obrazovnih, socijalnih, organizacionih i drugih mera i sredstava za otklanjanje rizika od povređivanja i oštećenja zdravlja zaposlenih i/ ili njihovog svođenja na najmanju moguću meru. To se ogleda kroz postupak:

1. korišćenja i održavanja objekata namenjenih za radne i pomoćne prostorije, u cilju bezbednog odvijanja procesa rada,
2. korišćenja i održavanja procesa rada sa svom pripadajućom opremom za rad, u cilju bezbednog rada zaposlenih i usklađivanja hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti, mikroklimе i osvetljenja na radnim mestima i u radnim i pomoćnim prostorijama sa propisanim merama i normativima za delatnost koja se obavlja na tim radnim mestima i u tim radnim prostorijama,
3. korišćenja i održavanja opreme za rad, konstrukcija i objekata za kolektivnu bezbednost i zdravlje na radu i drugih sredstava koja se koriste u procesu rada ili koja su na bilo koji način povezana sa procesom rada, tako da se u toku njihove upotrebe sprečava povređivanje ili oštećenje zdravlja zaposlenih,
4. prevoza, skladištenja na način i po propisima i pravilima kojima se otklanjaju mogućnosti povređivanja ili oštećenja zdravlja zaposlenih;
5. korišćenja sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, čijom se upotrebom otklanjaju rizici ili opasnosti koji nisu mogli da budu otklonjeki primenom odgovarajućih preventivnih mera;
5. obrazovanja, vaspitanja i osposobljavanja u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Preventivne mere su propisane Aktom o proceni rizika na radnim mestima i u radnoj okolini, na osnovu Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu i njegovim podzakonskim aktima i pravilnicima.

OBAVEZE I ODGOVORNOSTI POSLODAVCA

Opšte obaveze

Član 7.

Obaveze Poslodavca, u smislu ovog Pravilnika, istovremeno predstavljaju prava zaposlenih u vezi sa primenom mera bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 8.

Poslodavac je dužan da obezbedi i sprovodi preventivne mere bezbednosti i zdravlja na radu svim zaposlenima na radnim mestima i u radnoj okolini.

Poslodavac nije oslobođen obaveza i odgovorosti vezanih za primenu mera bezbednosti i zdravlja na radu, ako odredi ili prenese svoje obaveze i odgovornosti na lice za bezbednost i zdravlje na radu (BZR), odnosno neko drugo lice (preduzetnika sa licencom, neposredke rukovodioce i sl).

U slučaju nastanka povrede na radu zbog neuobičajenih i nepredvidivih okolnosti koje su izvan kontrole Poslodavca ili zbor izuzetnih događaja, čije se posledice uprkos svim nastojanjima nisu mogle izbeći, Poslodavac nije odgovoran.

Poslodavac je dužan da obezbedi radni proces koji je prilagođen sposobnostima u pogledu bezbednosti i zdravlja na radu, a radna okolina, sredstva za rad i sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu da su uređeni, tj. proizvedeni i obezbeđeni da ne ugrožavaju bezbednost i zdravlje zaposlenih.

Član 9.

Poslodavac obezbeđuje da primena mera bezbednosti i zdravlja na radu ne prouzrokuje finansijske obaveze za zaposlene i ne utiče na njihov materijalni i socijalni položaj stečen na radu i u vezi sa radom.

Član 10.

Poslodavac je dužan da, prilikom organizovanja rada i radnog procesa, obezbedi preventivne mere za zaštitu života i zdravlja zaposlenih uključujući i pružanje informacija i obuke zaposlenih i da obezbedi potrebna finansijska sredstva za njihovu primenu. Takođe je dužan da obezbedi preventivne mere pre početka rada zaposlenih, u toku rada, kao i kod svake izmene postupka rada, izborom radnih metoda. Te metode obezbeđuju najveću moguću bezbednost i zaštitu zdravlja na radu, zasnovane su na primeni propisa u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, radnog prava, tehničkih propisa i standarda, propisa u oblasti zdravstvene zaštite, higijene rada, zdravstvenog i penzijskog i invalidskog osiguranja i dr.

Član 11.

Preventivne mere polaze od sledećih načela:

1. izbegavanje rizika,
2. procena rizika koji se ne mogu izbeći na radnom mestu,
3. otklanjanje rizika na njihovom izvoru, primenom savremenih tehničkih rešenja,
4. prilagođavanje rada i radnog mesta zaposlenom, naročito u pogledu izbora opreme za rad i metoda rada, kao i izbora postupka rada da bi se izbegla monotonija u radu, u cilju smanjenja njihovog uticaja na zdravlje zaposlenog,
5. zamena opasnog bezopasnim ili manje opasnim,
6. davanje prednosti kolektivnim kad pojedinačnim merama bezbednosti i zdravlja na radu,
7. odgovarajućim osposobljavanjem zaposlenih za bezbedan i zdrav rad i izdavanjem uputstava za rad na siguran način,
8. prilagođavanje tehničkom napretku,
9. razvijanje zajedničke celokupne politike prevencije.

Član 12.

Poslodavac donosi Odluku o formiranju Odbora za izradu Akta o proceni rizika, koji vrši procenu rizika na svim radnim mestima i radnoj okolini, što je dokumentovano u Aktu o proceni rizika za sva radna mesta u radnoj okolini, sa načinom i merama za otklanjanje opasnosti i štetnosti. Izmene Akta o proceni rizika se vrše u slučaju pojave svake nove opasnosti i promene nivoa rizika u procesu rada. Akt o proceni rizika

zasniva se na utvrđivanju mogućih vrsta opasnosti i štetnosti na radnom mestu i u radnoj okolini, na osnovu kojih se vrši procena rizika od nastanka povreda i oštećenja zdravlja zaposlenog.

Član 13.

Poslodavac je dužan da:

1. pisanom odlukom odredi lice za bezbednost i zdravlje na radu, odnosno lice koje ga menja, u slučaju njegove sprečenosti (oba lica imaju Uverenje o položenom stručnom ispitu o praktičnoj osposobljenosti za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu),
2. pisanom odlukom odredi kontakt lica koje na dnevnom nivou saraduje sa licem za bezbednost i zdravlje na radu u cilju ostvarivanja dnevne ažurnosti relevantnih podataka i efektne kontrole stanja sistema bezbednosti i zdravlja na radu,
3. svakom zaposlenom obezbeđuje obavljanje poslova na radnim mestima na kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu,
4. obaveštava zaposlene i njihovog predstavnika o uvođenju novih procesa rada i sredstava za rad, kao i o opasnostima od povreda i oštećenjima zdravlja koje (eventualno) nastaju njihovim uvođenjem, odnosno da u takvim slučajevima donese odgovarajuća uputstva za bezbedan rad,
5. obezbedi osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad,
6. obezbedi održavanje sredstava za rad i sredstava i opremu za ličnu zaštitu na radu u ispravnom stanju,
7. angažuje pravno lice sa licencom radi sprovođenja preventivnih i periodičnih pregleda i provere opreme za rad, kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne okoline, pregleda i ispitivanja električne i gromobranske instalacije
8. obezbedi na osnovu akta o proceni rizika i ocene službe medicine rada propisane prethodne i periodične lekarske preglede zaposlenih,
9. obezbedi pružanje prve pomoći i osposobi odgovarajući broj zaposlenih za pružanje prve pomoći, spasavanje i evakuaciju u slučaju opasnosti,
10. zaustavi svaku vrstu rada koja predstavlja neposrednu opasnost za život ili zdravlje zaposlenih,
11. obezbedi mere zaštite od požara, spasavanje i evakuaciju u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara.

Član 14.

Aktom o proceni rizika, na osnovu ocene Službe medicine rada, određeni su posebni zdravstveni uslovi koje moraju ispunjavati zaposleni na radnom mestu sa povećanim rizikom. Poslodavac Službi medicine rada koju angažuje, obezbeđuje uslove za samostalno obavljanje poslova zaštite zdravlja zaposlenih.

Član 15.

Poslodavac svim zaposlenima obezbeđuje upotrebu sredstva i/ ili opremu za ličnu zaštitu na radu, u skladu sa Aktom o proceni rizika.

Posebne obaveze

Član 16.

Kada Poslodavac u obavljanju poslova deli radni prostor sa jednim ili više drugih poslodavaca, saraduje sa njima u primeni propisanih mera za bezbednost i zdravlje zaposlenih i, uzimajući u obzir prirodu poslova koje obavljaju, zajedno sa njima koordinira aktivnosti u vezi sa primenom mera za otklanjanje rizika od povređivanja, odnosno oštećenja zdravlja zaposlenih i obaveštava te poslodavce i svoje zaposlene o tim rizicima i merama za njihovo otklanjanje.

Način ostvarivanja saradnje iz stava 1. ovog člana utvrđen je pisanim sporazumom koji Poslodavac sklapa sa tim poslodavcima. Ovim Sporazumom je određeno lice za koordinaciju sprovođenja zajedničkih mera kojima se obezbeđuje bezbednost i zdravlje svih zaposlenih.

Član 17.

Poslodavac preduzima mere za sprečavanje pristupa prostoru svog objekta/radne sredine licima i sredstvima саобраћаја која nemaju osnova da se nalaze u njima.

Član 18.

U slučajevima kada Poslodavac za obavljanje svojih poslova angažuje zaposlene od drugog poslodavca, za te zaposlene obezbeđuje propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu, podzakonskim aktima, Aktom o proceni rizika.

Član 19.

Poslodavac mora da, pri svakoj promeni procesa rada, sredstva za rad prilagode tom procesu rada pre početka rada.

Član 20.

Poslodavac daje zaposlenima na upotrebu opremu za rad i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu, na kojima su primenjene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu i obezbeđuje kontrolu njihove upotrebe u skladu sa namenom. Za opremu za rad i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu Poslodavac obezbeđuje uputstvo za njihovo korišćenje, upotrebu i održavanje.

Član 21.

Kada, zbog uvođenja novih procesa rada, nisu propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu, Poslodavac će do donošenja odgovarajućih propisa doneti odluku o primenjivanju opšte priznatih mera kojima se osigurava bezbednost i zdravlje zaposlenih.

Osposobljavanje zaposlenih

Član 22.

Poslodavac obavlja osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad pri zasnivanju radnog odnosa, odnosno drugog radnog angažovanja, premeštaja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad ili promene opreme za rad, kao i kod promene procesa rada koji može prouzrokovati promenu mera za bezbedan i zdrav rad. Lice za bezbednost i zdravlje na radu zaposlene u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad upoznaje sa svim vrstama rizika na poslovima na koje ih određuje poslodavac i o konkretnim merama za bezbednost i zdravlje na radu, u skladu sa Aktom o proceni rizika.

Osposobljavanje se obavlja u toku radnog vremena, a troškovi osposobljavanja ne idu na teret zaposlenog. Osposobljavanje zaposlenog je prilagođeno specifičnostima njegovog radnog mesta i realizuje se po Programu za osposobljavanje zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu, čiji sadržaj lice za bezbednost i zdravlje na radu, kada je to potrebno, obnavlja i menja. Ako zaposleni istovremeno obavlja poslove na dva ili više radnih mesta, isti se osposobljava za bezbedan i zdrav rad na svakom od radnih mesta, pre početka rada.

Program osposobljavanja zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu propisuje postupak i obim teorijske i praktične obuke zaposlenih za samostalno i bezbedno obavljanje poslova pri stupanju na rad, u toku rada, pri promeni tehnologije, kao i pri raspoređivanju poslova sa jednih na druge, ako su uslovi rada bitno izmenjeni.

Član 23.

Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad se obavlja teorijski i praktično.

Provera teorijske i praktičke osposobljenosti zaposlenog za bezbedan i zdrav rad obavlja se na radnom mestu. Periodične obuke za bezbedan i zdrav rad zaposlenog koji radi na radnom mestu sa povećanim rizikom vrše se najkasnije u roku od jedne godine od dana prethodne, a na ostalim radnim mestima najkasnije u roku od tri godine od dana prethodne obuke.

Osposobljavanje za bezbedan i zdrav rad obavlja se na jeziku koji zaposleni razume i prilagođava se mogućnostima i sposobnostima osoba sa invaliditetom i to u pisanoj formi a samo u hitnim slučajevima i usmenim putem.

Član 24.

Kada proces rada zahteva dodatno osposobljavanje, lice za bezbednost i zdravlje na radu upoznaje zaposlenog o obavljanju procesa rada na bezbedan način, putem obaveštavanja, uputstava ili instrukcija. Poslodavac je dužan da obezbedi da zaposlene žene za vreme trudnoće i zaposlene koje doje dete, zaposleni mlađi od 18 godina života, osobe sa invaliditetom i profesionalno oboleli i pored osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad, budu u pisanoj formi obavešteni o rezultatima procene rizika na radnom mestu i o merama kojima se rizici otklanjaju u cilju povećanja bezbednosti i zdravlja na radu.

OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ODGOVORNOG LICA

Član 25.

Odgovorno lice, kao odgovorno lice Poslodavca, odgovoran je za primenu članova 7. do 24. ovog Pravilnika.

OBAVEZE I ODGOVORNOSTI NEPOSREDNIH RUKOVODILACA ORGANIZACIONIH JEDINICA

Član 26.

U sprovođenju mera bezbednosti i zdravlja na radu neposredni rukovodioci organizacionih jedinica imaju sledeća prava i obaveze:

1. zabranjuju rad u organizacionim jedinicama, ako je došlo do neposredne opasnosti po život i zdravlje zaposlenih;
2. predlažu zabranu rada zaposlenom koji se ne pridržava propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu, koji ne koristi ličnu zaštitnu opremu ili odbija da postupi po uputstvu za bezbedan rad;
3. vrše kontrolu izvršavanja obaveza zaposlenih iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
4. predlažu preduzimanje hitnih mera u slučaju da zaposleni odbije da radi, jer nisu obezbeđene propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu;
5. predlažu program mera za sprovođenje i unapređenje bezbednosti i zdravlja na radu u organizacionim jedinicama;
6. o svakoj povredi na radu u organizacionim jedinicama, odmah obaveštavaju lice za bezbednosti i zdravlja na radu;
7. pružaju stručnu pomoć licu za bezbednosti i zdravlja na radu prilikom izrade uputstava za bezbedan rad;
8. isključuju iz upotrebe sredstva rada i sredstva lične zaštitne opreme zaposlenog ako su neispravna ili zbog nastalih promena ugrožavaju njegov život ili zdravlje;

9. podnose prijavu odgovornom licu protiv zaposlenog koji učini povredu radne discipline iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Neposredni rukovodioci u organizacionim jedinicama su u direktnom kontaktu sa licem za bezbednosti i zdravlja na radu koji svakodnevno, usmenim (telefonskim) putem ili e- mailom, informiše lice za bezbednost i zdravlja na radu o stanju bezbednosti i zdravlja na radu u svim organizacionim jedinicama.

OBAVEZE I ODGOVORNOSTI LICA ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

Član 27.

U sprovođenju mera bezbednosti i zdravlja na radu lice za bezbednost i zdravlje na radu imaju sledeća prava i obaveze:

1. na dnevnom nivou, telefonski i putem mejlova, saraduje sa neposrednim rukovodiocima organizacionih jedinica, u cilju ostvarivanja dnevne ažurnosti relevantnih podataka (organizacija i sistematizacija poslova, fluktuacija zaposlenih, nabavka / razduženje opreme za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, promena preocesa rada, pojava povreda na radu itd.) i efektne kontrole stanja sistema bezbednosti i zdravlja na radu;
2. prima i prosleđuje neposrednim rukovodiocima sve mere koje lice za bezbednosti i zdravlja na radu propiše;
3. vrši korespondenciju sa medicinom rada u vezi prethodnih i periodičnih lekarskih pregleda i po ostalim pitanjima i upućuje zaposlene na lekarske preglede u medicinu rada;
4. vrši korespondenciju sa odgovornim licima za pregled i proveru opreme za rad, odnosno za merenje i ispitivanje uslova radne okoline;
5. informiše poslodavca o izvršenim kontrolama sistema bezbednosti i zdravlja na radu
6. u slučaju povrede na radu popunjava podatke u Izveštaj o povredi na radu (Povrednoj listi),
7. saraduje sa svim neposrednim rukovodiocima, kako bi obezbedio sve potrebne informacije u vezi bezbednosti i zdravlja na radu.

PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIH

Član 28.

Zaposleni ima pravo i obavezu da se, pre početka rada, upozna sa merama bezbednosti i zdravlja na radu na poslovnima ili na radnom mestu na koje je određen, kao i da se osposobljava za njihovo sprovođenje.

Zaposleni ima pravo da:

1. daje predloge, primedbe i obaveštenja o pitanjima bezbednosti i zdravlja na radu,
 2. kontroliše svoje zdravlje prema rizicima radnog mesta, u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti.
- Zaposleni koji radi na radnom mestu sa povećanim rizikom, ima pravo i obavezu da obavi lekarski pregled na koji ga upućuje Poslodavac. Zaposleni je dužan da radi na radnom mestu sa povećanim rizikom, na osnovu izveštaja o prethodnom, odnosno periodičnom lekarskom pregledu, kojim se utvrđuje da je zdravstveno sposoban za rad na tom radnom mestu.

Član 29.

Zaposleni ima pravo da odbije da radi:

1. ako mu preti neposredna opasnost po život i zdravlje, zbog toga što nisu sprovedene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radnom mestu na koje je određen, sve dok se te mere ne obezbede,
2. ako mu odgovorno lice nije obezbedio propisani lekarski pregled ili ako se na lekarskom pregledu utvrdi da ne ispunjava propisane zdravstvene uslove za rad na radnom mestu sa povećanim rizikom,
3. ako u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad nije upoznat sa svim vrstama rizika i merama za njihovo otklanjanje na poslovnima ili na radnom mestu na koje ga je odgovorno lice odredio,

4. duže od punog radnog vremena, odnosno noću ako bi, prema lekarskom izveštaju, takav rad mogao da pogorša njegovo zdravstveno stanje,

5. na sredstvu za rad na kojem nisu primenjene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu.

U ovim slučajevima zaposleni može da se pismenim zahtevom obrati odgovornom licu radi preduzimanja mera koje, po mišljenju zaposlenog, nisu sprovedene. Ako odgovorno lice ne postupi po zahtevu zaposlenog u roku od osam dana od prijema zahteva, zaposleni ima pravo da podnese zahtev za zaštitu prava Inspekciji rada. Ako odgovorno lice smatra da zahtev zaposlenog nije opravdan, a zaposleno lice odbije da radi, poslodavac je dužan da odmah obavesti Inspekciju rada.

Član 30.

Kada mu preti neposredna opasnost po život ili zdravlje, zaposleni ima pravo da preduzme odgovarajuće mere, u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja mu stoje na raspolaganju i da prestane da radi, napusti radno mesto, radni proces, odnosno radnu okolinu i nije odgovoran za štetu koju (eventualno) prouzrokuje.

Član 31.

Zaposleni je dužan da primenjuje propisane mere za bezbedan i zdrav rad, da namenski koristi sredstva za rad, da koristi propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da sa njima pažljivo rukuje, da ne bi ugrozio svoju bezbednost i zdravlje, kao i bezbednost i zdravlje drugih lica. Zaposleni je dužan da pre početka rada pregleda svoje radno mesto uključujući i sredstva za rad koja koristi, kao i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu, i da u slučaju uočenih nedostataka izvesti neposrednog rukovodioca ili lice za bezbednost i zdravlje na radu. Zaposlenom je zabranjeno da samovoljno isključuje, menja ili uklanja bezbednosne uređaje na sredstvima za rad. Pre napuštanja radnog mesta zaposleni je dužan da radno mesto i sredstva za rad ostavi u stanju da ne ugrožavaju druge zaposlene.

Član 32.

Zaposleni je dužan da, u skladu sa svojim saznanjima, odmah obavesti, neposrednog rukovodioca ili lice za bezbednost i zdravlje na radu o nepravilnostima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mestu mogla da ugrozi njegovu bezbednost i zdravlje ili bezbednost i zdravlje drugih zaposlenih. Ako odgovorno lice, po dobijanju tog obaveštenja, ne otkloni nepravilnosti, štetnosti, opasnosti ili druge pojave u roku od osam dana ili ako zaposleni smatra da za otklanjanje utvrđenih pojava nisu primenjene odgovarajuće mere za bezbednost i zdravlje, zaposleni se može obratiti nadležnoj Inspekciji rada, o čemu obaveštava lice za bezbednost i zdravlje na radu.

Zaposleni je dužan da saraduje sa odgovornim licem, neposrednim rukovodiocem i licem za bezbednost i zdravlje na radu, kako bi se sprovele propisane mere za bezbednost i zdravlje na poslovima na kojima radi.

Član 33.

Zaposleni čini težu povredu radnih obaveza iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, za koje se može otkazati njegov Ugovor o radu, ako:

1. ne podvrgne se povremenim zdravstvenim pregledima,
2. ne učestvuje u obaveznom obučavanju iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu i nepristupi proveru stečenog znanja,
3. ne prijavi poslodavcu pojave i lica koja mogu prouzrokovati nesreće na radu,
4. na poslovima sa povećanim rizikom za bezbednost i zdravlje na radu, i pored saznanja da nisu osigurane mere zaštite, nastavi da radi, pa zbog toga nastanu teže posledice za njega, druge zaposlene ili za imovinu Poslodavca,

5. neopravdano odbije izvršenje odluka, naloga ili uputstava iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, koje donose nadležni organi ili odgovorno lice,
6. ne prestane da radi na poslovima kod Poslodavca, dok se nalazi pod uticajem alkohola, droge ili drugih opijata, nakon što mu je odgovorno lice, neposredni rukovodilac i / ili lice za bezbednost i zdravlje na radu naredio da obustavi rad,
7. ako na bilo koji način ne izvršava obaveze iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, utvrđene ovim Pravilnikom, usled čega nastupe teže posledice po bezbednost i zdravlje zaposlenih, odnosno ako zbog toga Poslodavac ili njegov poslovni partner pretrpe materijalnu štetu u većem obimu.

ORGANIZOVANJE POSLOVA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 34.

Odgovorno lice je pisanom odlukom odredio lice za bezbednost i zdravlje na radu, odnosno lice koje ra menja, u slučaju njegove sprečenosti (oba lica imaju Uverenje o položenom stručnom ispitu o praktičnoj osposobljenosti za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu).

Član 35.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu nezavisno i samostalno obavlja poslove iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu i ima pristup svim potrebnim podacima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, za tu lokaciju.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu neposredno je odgovorno odgovornom licu i ne može da trpi štetne posledice, ako svoj posao obavlja u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu.

Član 36.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu obavlja poslove u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu, a naročito:

1. sprovodi i učestvuje u postupku procene rizika,
2. vrši kontrolu i daje savete Poslodavcu u planiranju, izboru, korišćenju i održavanju sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu,
3. učestvuje u predlaganju opremanja i uređivanja radnog mesta u cilju obezbeđivanja bezbednih i zdravih uslova rada,
4. organizuje preventivna i periodična ispitivanja uslova radne okoline,
5. organizuje preventivne i periodične preglede i ispitivanja opreme za rad i ispitivanje električnih i gromobranskih instalacija
6. predlaže mere za poboljšanje uslova rada, naročito na radnom mestu sa povećanim rizikom,
7. svakodnevno prati i kontroliše primenu mera za bezbednost i zdravlje zaposlenih na radu (tel. ili e-mailom),
8. prati stanje u vezi sa povredama na radu i profesionalnim oboljenjima, kao i bolestima u vezi sa radom, učestvuje u utvrđivanju njihovih uzroka i priprema izveštaje sa predlozima mera za njihovo otklanjanje,
9. učestvuje u izradi programa obuke i priprema i realizuje osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad,
10. priprema uputstva za bezbedan rad i kontroliše njihovu primenu uz pomoć neposrednih rukovodilaca,
11. zabranjuje rad na radnom mestu ili upotrebu sredstava za rad, u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život ili zdravlje zaposlenog,
12. saraduje i koordinira rad sa Službom medicine rada po svim pitanjima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu,

13. vodi evidencije u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu kod Poslodavca.

14. saraduje sa predstavnicima zaposlenih i Odborom za bezbednost i zdravlje na radu

15. prati promenu propisa i vrši usklađivanje akata poslodavaca u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

16. dužan je da kontinuirano usavršava znanja iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu

Lice za bezbednost i zdravlje na radu u pismenoj formi izveštava Poslodavca i zaposlene o zabrani rada na radnom mestu ili upotrebu sredstava za rad, u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život ili zdravlje zaposlenog.

Ako odgovorno lice i / ili neposredni rukovodilac, i pored zabrane rada, naloži zaposlenom da nastavi da radi, lice za bezbednost i zdravlje na radu o tome izveštava nadležnu Inspekciju rada.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu po potrebi popunjava "Izveštaj o periodičnim kontrolama stanja bezbednosti i zdravlja na radu", definišući u odgovarajućem polju identifikovane neusaglašenosti i zapažanja, kao i mere koje je potrebno primeniti u cilju otklanjanja identifikovanih neusaglašenosti.

PREDSTAVNIK ZAPOSLENIH ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

Član 37.

Zaposleni kod Poslodavca imaju pravo da izaberu predstavnike za bezbednost i zdravlje na radu. Najmanje tri zaposlena obrazuju Odbor za bezbednost i zdravlje na radu (u daljem tekstu: Odbor). Poslodavac u Odbor imenuje najmanje jednog svog predstavnika, tako da broj predstavnika zaposlenih bude veći za najmanje jedan od broja predstavnika Poslodavca. Postupak izbora i način rada predstavnika zaposlenih i Odbora i broj predstavnika zaposlenih kod Poslodavca, uređuju se kolektivnim ugovorom ili sporazumom zaključenim između poslodavca i predstavnika zaposlenih.

Poslodavac najmanje jednom predstavniku zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu omogućava odsustvo sa rada u obavljanju poslova radnog mesta na koje je raspoređen u trajanju od najmanje pet časova rada mesečno s pravom na naknadu zarade koja se obračunava i isplaćuje u istom iznosu kao da je radio na poslovima radnog mesta i obezbeđuje tehničko-prostorne uslove u skladu sa prostornim i finansijskim mogućnostima, radi obavljanja aktivnosti predstavnika zaposlenih.

Član 38.

Poslodavac zaposlenima omogućava:

1. uvid u sve akte koji se odnose na bezbednost i zdravlje na radu,
2. da učestvuju u razmatranju svih pitanja koja se odnose na bezbednost i zdravlje na radu, da predlažu i budu konsultovani.

Član 39.

Zaposleni imaju pravo:

1. da poslodavcu daju predloge o svim pitanjima koja se odnose na bezbednost i zdravlje na radu,
2. da zahtevaju od odgovornog lica da preduzme odgovarajuće mere za otklanjanje ili smanjenje rizika koji ugrožava bezbednost i zdravlje zaposlenih,
3. da zahtevaju vršenje nazora od strane inspekcije rada, ako smatraju da Poslodavac nije sproveo odgovarajuće mere za bezbednost i zdravlje na radu.

Zaposleni imaju pravo da prisustvuju inspekcijskom nadzoru.

Član 40.

Poslodavac zaposlene upoznaje:

1. sa nalazima i predlozima mera zaštite i preventivnih mera ili preduzetim merama Inspekcije rada,
2. sa izveštajima o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom i o preduzetim merama za bezbednost i zdravlje na radu,

3. o preduzetim merama za sprečavanje neposredne opasnosti po život i zdravlje.

EVIDENCIJA, SARADNJA I IZVEŠTAVANJE

Član 41.

Poslodavac je dužan da vodi i čuva evidencije o:

- 1) radnim mestima sa povećanim rizikom, zaposlenima koji obavljaju poslove na radnim mestima sa povećanim rizikom i lekarskim pregledima zaposlenih koji obavljaju te poslove;
- 2) povredama na radu i profesionalnim bolestima;
- 3) zaposlenima obučenim za bezbedan i zdrav rad i pravilno korišćenje lične zaštitne opreme;
- 4) zaposlenima izloženim biološkim štetnostima grupe 3 i/ili grupe 4;
- 5) zaposlenima koji su izloženi karcinogenima ili mutagenima, hemijskim materijama i azbestu, kao i o zdravstvenom stanju i izloženosti;
- 6) izveštaju o primeni mera za bezbednost i zdravlje na radu za delatnosti iz člana 48. ovog zakona o bezbednosti i zdravlja na radu ;
- 7) izvršenim pregledima i proverama opreme za rad i pregledima i ispitivanjima električnih i gromobranskih instalacija;
- 8) izvršenim ispitivanjima uslova radne sredine;
- 9) izdatoj ličnoj zaštitnoj opremi.

Poslodavac je dužan da evidenciju o zaposlenima obučenim za bezbedan i zdrav rad u skladu sa ovim zakonom ili njenu kopiju drži u sedištu ili drugoj poslovnoj prostoriji poslodavca ili na drugom mestu, u zavisnosti od toga gde zaposleni radi. Evidencije iz stava 1. ovog člana poslodavac može voditi u elektronskom obliku, osim evidencije iz stava 1. tačka 3) ovog člana.

Način vođenja i rokove čuvanja evidencija iz stava 1. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove rada.

Član 42.

Poslodavac je dužan da odmah, a najkasnije u roku od 24 časa od nastanka, usmeno, u pisanoj formi ili elektronskim putem prijavi nadležnoj inspekciji rada i nadležnom organu za unutrašnje poslove svaku smrtnu, kolektivnu ili tešku povredu na radu, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi bezbednost i zdravlje zaposlenih.

Poslodavac je dužan da odmah, a najkasnije u roku od pet radnih dana od dana nastanka, usmeno, u pisanoj formi ili elektronskim putem prijavi nadležnoj inspekciji rada laku povredu na radu zbog koje zaposleni nije sposoban za rad više od tri dana.

Poslodavac je dužan da, najkasnije u roku od pet dana od dana dostavljanja mišljenja zdravstvene ustanove koja je utvrdila profesionalnu bolest prijavi nadležnoj inspekciji rada profesionalnu bolest.

Član 43.

Izveštaj o povredi na radu, profesionalnom oboljenju koji se dogode na radnom mestu, Poslodavac dostavlja zaposlenom koji je pretrpeo povredu, odnosno kod koga je utvrđeno profesionalno oboljenje i organizacijama nadležnim za zdravstveno i penzijsko i invalidsko osiguranje i Upravi u pisanom obliku do uspostavljanja Registra povreda na radu u elektronskom obliku.

Član 44.

Poslodavac zaposlene osigurava od povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom, radi obezbeđivanja naknade štete.

Finasijska sredstva za osiguranje iz stava 1. ovog člana padaju na teret Poslodavca, a određuju se u zavisnosti od nivoa rizika od povređivanja, profesionalnog oboljenja ili oboljenja u vezi sa radom na radnom mestu i radnoj okolini.

Uslovi i postupci osiguranja od povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom zaposlenih, uređuju se zakonom.

NADZOR

Član 45.

Inspekcijski nadzor nad primenom Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu, propisa donetih na osnovu ovog Zakona, tehničkih i drugih mera koje se odnose na bezbednost i zdravlje na radu, kao i nad primenom mera o bezbednosti i zdravlja na radu propisanim Aktom o proceni rizika, Pravilnikom o bezbednosti i zdravlja na radu i ugovorom o radu, vrši Ministarstvo rada preko Inspektora rada.

Član 46.

Poslodavac radi vršenja nadzora, omogućava Inspektoru rada:

1. ulazak u objekat i prostorije, u svako doba kada ima zaposlenih na radu, davati podatke, akte i dokumentaciju.
2. odredi najmanje jednog zaposlenog koji će Inspektoru pružiti potrebne informacije i obaveštenja,
3. uvid u dokaze o stabilnosti objekta,
4. uvid u primenjene mere bezbednosti i zdravlja na radu na sredstvima za rad i u radnoj okolini,
5. uvid u sredstava i opremu za ličnu zaštitu na radu,
6. uvid u podatke i evidencije o proizvodnji, korišćenju i skladištenju opasnih materija.

Član 47.

Poslodavac u roku koji odredi Inspektor rada, preduzima naložene mere i otklanja utvrđene nedostatke ili nepravilnosti.

Poslodavac u roku od osam dana od isteka roka za otklanjanje utvrđenog nedostatka ili nepravilnosti, obaveštava u pisanoj ili elektronskoj formi, nadležnu inspekciju o izvršenju naložene obaveze.

Član 48.

Za sva pitanja koja nisu regulisana ovim Pravilnikom, primenjivaće se odredbe Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu, ugovora o radu i odluke i rešenja Poslodavca.

Izmene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku za njegovo donošenje.

Član 49.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja nasajtu i oglasnoj tabli Doma zdravlja Pirot.

Dom zdravlja Pirot
Predsednik upravnog odbora
Ljubica Đorđević, dipl.ecc

